

Lärarhögskolan i Stockholm KURSPLAN
Institutionen för individ,
omvärld och lärande

I1080B

Fastställd: 2005-01-13

Versionsnr: 1

Kursplanen gäller fr. o m termin H05

1(4)

KONCENTRATIONSPROBLEM OCH LÄRANDEMILJÖER, 10 poäng

Attention Disorder and Educational Environment, 10 Credit Points/15 ECTS

LÄRDOK-kod: I1080B

1 BESLUT OCH RIKTLINJER

Kursen ges som en breddningsspecialisering inom lärarprogrammet i ämnet specialpedagogik inom intervallet 1-20 poäng. Kursen är främst avsedd för studenter som ämnar arbeta med barn från 1 år t o m år 3 i grundskolan (förskola, förskoleklass, fritidshem, öppen fritidsverksamhet och grundskola). Kursen kan också läsas som en fristående kurs och vänder sig då till lärare som arbetar i förskola, förskoleklass och grundskolans tidigare år. Kursansvarig institution är Institutionen för individ, omvärld och lärande. Kursplanen har beslutats av prefekten vid Institutionen för individ, omvärld och lärande 2004-12-20.

Kursplanen har fastställts av Lärarhögskolans nämnd för grundutbildning, forskning och forskarutbildning (GRUFF) 2005-01-13.

2 FÖRKUNSKAPSKRAV

Antagen till lärarprogrammet alternativt lärar-, förskollärary- eller fritidspedagogexamen.

3 SYFTE

Kursens syfte är att studenten ska utveckla sin förmåga att i större utsträckning kunna möta barns/elevs olikheter för en mer inkluderande verksamhet i förskola och skola. Kursen syftar vidare till att studenterna:

- kopplar ihop det som uppfattas som koncentrationsproblem hos barn/elever med hur lärandemiljöer organiseras i vanliga förskolor och klassrum,
- utvecklar förmågan att planera för variation när det gäller tid, rum och material i förskole- och klassrum, och att i arbetslag använda gruppindelning på basis av barns/elevs meningsskapande och kooperativa lärande.

4 INNEHÅLL OCH UPPLÄGGNING

Kursens innehåll fokuserar på sambandet mellan den pedagogiska organisationen av lärandemiljöer och barns/elevs beteende, förmågor och eventuella svårigheter. Bl a ingår teoretiska begrepp för att analysera lärandemiljöer och den pedagogiska organisationen av tid, rum och material för aktiviteter i förskolor/skolor. I kursen ingår också observationer och pedagogisk dokumentation för att synliggöra barns/elevs *olika* meningsskapande och lärandestrategier. Arbetsmetoderna är av undersökande och prövande karaktär. Teoretisk och verksamhetsförlagd utbildning integreras. Studenterna har möjlighet att påverka kursens innehåll genom val av ca 700 sidor av kurslitteraturen samt genom att välja miljöer och situationer vid undersökningar. Kursvärdering sker elektroniskt. Kursen består av två moment:

Moment 1. Barns och ungas identitets- och subjektsskapande, 5 poäng

Momentet behandlar olika teoretiska föreställningar kring identitets- och subjektsskapande i relation till omgivningen. De vanliga och dominerande föreställningarna i förskola/skola identifieras och granskas. I momentet ingår också en granskning av hur normer för vad som betraktas som normalitet respektive avvikelser etableras, liksom grunderna för den starka tendensen att individualisera problem som uppstår i förskola/skola. I observationer uppmärksammas barns/elevs olika menings- och identitetsskapande i relation till de miljöer de möter.

Moment 2. Pedagogisk organisation av lärandemiljöer, 5 poäng

Momentet behandlar olika sätt att begreppsligt förstå och att konkret organisera läro- och utvecklingsmiljöer. Dominerande mönster identifieras och granskas, liksom nya försök att bryta dessa mönster. Momentet behandlar också olika miljöers krav på likhet respektive utrymme för olikheter och variation i lärandet. Styrningsfrågor och krav på anpassning, liksom frågor om utrymmet för barns/elevs val och inflytande ingår. Olika typer av material och aktiviteter observeras i termer av deras förmåga att skapa uppmärksamhet och koncentration.

Kursen utvärderas elektroniskt

5 EXAMINATION

Examination på moment 1 sker individuellt och skriftligt och som betyg används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd. Examination på moment 2 sker i grupp, skriftligt och muntligt och som betyg används något av uttrycken Godkänd eller Underkänd. För att erhålla Väl godkänd på hela kursen krävs Väl godkänd på moment 1 och Godkänd på moment 2. Studenter som har godkänts på kursen ska på begäran få kursbevis.

6 KURSLITTERATUR OCH ÖVRIGA LÄROMEDEL

Obligatorisk gemensam litteratur (cirka 1300 sidor):

Bernstein, B. (1983b) Några aspekter av relationerna mellan utbildning och produktion. I: B. Bernstein och U. P. Lundgren *Makt, kontroll och pedagogik. Studier av den kulturella reproduktionen*, s. 22-47. Stockholm: Liber Förlag. (25 s.)

Bernstein, B. (1983c) Angående tingens kodifiering. I: B. Bernstein och U. P. Lundgren *Makt, kontroll och pedagogik. Studier av den kulturella reproduktionen*, s. 151-157. Stockholm: Liber Förlag. (6 s.)

Börjesson, M. & Palmblad, E. (2003) *I problembarnens tid. Förnuftets moraliska ordning*. Stockholm: Carlsson Bokförlag (valda delar, ca 80 s.)

Foucault, M. (2001) *Övervakning och straff*. Lund: Arkiv förlag (valda delar, ca 90 s.)

Fredricson, A. (2000) *Förskolans möte med Barbie, MC-möss och datorer. Intervjuer med sex förskollärare om barns leksaker och nya medier*. Examensarbete vid Lärarhögskolan i Stockholm (ca 40 s.)

Gillberg, C. (1996) *Ett barn i varje klass. Om DAMP/MBD och ADHD*. Stockholm: Bokförlaget Cura (valda delar , ca 40 s.)

Haug, P. (2000) Bryt etablerade föreställningar. *Pedagogiska magasinet*, 2000, nr 2, s. 29-34. (6 s.)

Jones, A. (1994) Flickor blir "flickor" i ett socialt spel av betydelser och sätt att vara, *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, 1994, nr. 4, s. 30-39. (10 s.)

Kadesjö, B. (2001) *Barn med koncentrationssvårigheter*. Stockholm: Liber. (279 s., valda delar läses)

Knutsdotter Olofsson, B. (1991) *Varför leker inte barnen? En rapport från ett daghem*. Stockholm: HLS Förlag. (198 s., ca 20 s. läses)

Lindholm, G. (1995) *Skolgården. Vuxnas bilder, barnets miljö*. Alnarp: SLU Stad och Land, nr 129. (valda delar läses)

Miljö och material i *Modern Barndom* 1999, nr 1.

Nilsson, M. (2002) Leksaker i förskolan. En studie kring leksaker, lek och lärande. I: A. Nelson & M. Nilsson *Det massiva barnrummet. Teoretiska och empiriska studier av*

Lärarhögskolan i Stockholm
Institutionen för individ,
omvärld och lärande

KURSPLAN 4(4)
I1080B
Fastställd: 2005-01-13
Versionsnr: 1
Kursplanen gäller fr. o m termin: H05

leksaker. Studia Psychologica et Paedagogica Series Altera CLXI. Malmö högskola.
(valda delar läses)

Nordin Hultman, E. (2004) *Pedagogiska miljöer och barns subjektskapande*. Stockholm: Liber (ca 200 s.)

Persson, B. (2001) *Elevers olikheter och specialpedagogisk kunskap*. Stockholm: Liber. (160 s, valda delar läses)

Rose, N. (1995) Psykologens blick i K. Hultqvist & K. Petersson (red.) *Foucault. Namnet på en modern vetenskaplig och filosofisk problematik*, s. 175-195. Stockholm: HLS Förlag. (21 s.)

Skantze, A. (1989) *Vad betyder skolhuset? Skolans fysiska miljö ur elevernas perspektiv studerad i relation till barns och ungdomars utvecklingsuppgifter*. Forskningsgruppen för kunskapsutveckling och pedagogik, rapport nr 7. Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet. (159 s.)

Sohlman, B. (2002) *Bifrostskolan och mötet med Leonardo da Vinci*. Täby: Sama förlag. (223 s., valda delar läses)

Westlund, I. (1996) *Skolbarn av sin tid. Skolbarns upplevelse av tid*. Lund: Studentlitteratur. (239 s.)

Dessutom valbar litteratur (cirka 700 sidor) som väljs i samråd med lärare.